

Viborg, den 8. marts 2023
Akt nr. 2305412
HES/MENI

Domprovst Thomas Frank
Provst Ole Rasmussen
Sognepræst Henrik Guldbrandt Kjær
Stiftsrådsmedlem Ejvind Dahl
Stiftsrådsmedlem Ida Götke
Stiftsrådsmedlem Arne Bach
Projektkoordinator Sofie Larsen Kure, Grøn Kirke
Kommunikationskoordinator Henrik Helms
Stiftskontorchef Bodil Abildgaard

REFERAT

Møde i Arbejdsgruppen for grøn omstilling / bæredygtighed / klimaplan for Viborg Stift, **onsdag den 8. marts 2023 kl. 16.00 – 18.00**

I mødet deltog:

Henrik Stubkjær, Henrik Guldbrandt Kjær, Ejvind Dahl, Ida Götke, Arne Bach, Sofie Larsen Kure, Henrik Helms og Bodil Abildgaard

Afbud:

Thomas Frank og Ole Rasmussen

Punkt	DAGSORDEN	REFERAT
1.	Godkendelse af dagsorden	Godkendt
2.	Referat fra sidste møde, den 7. december 2022 <i>Referat vedlægges som bilag 1 med Ole Rasmussens bemærkninger</i>	Ida Götke bemærkede, at punkt 5 er kirkegården som reflektionsrum og ikke kirken
3.	Orientering fra biskop Henrik Stubkjær om status for det landsdækkende arbejde med Grøn Kirke	
	a) Landsdækkende	Der arbejdes med årsrapport for det første år. Man er godt i gang. Opgaven er vanskelig, da det er nyt for alle. Århus Universitet arbejder med kort over jorden, der kan medvirke til at sikre den optimale udnyttelse set med de grønne briller. Sammen med Niras laves udbud om baseline, så alle får samme udgangspunkt.

		<p>Der bruges de indikatorer, der bruges i kommunerne.</p> <p>Skal de benzindrevne maskiner udfases?</p> <p>Der samles sammen på de steder, hvor reglerne forhindrer omstilling og kompensation.</p> <p>16. maj får Folkekirkens Grønne Omstilling ved Henrik Stubkjær og Jesper Rønn foretræde for klimaordførerne.</p> <p>Henrik Stubkjær har været i Kenya med andre biskopper.</p> <p>Den anglikanske kirke har lavet en grøn afdeling, der har taget ideer fra Grøn Kirke. Der er satset på nye forbedrede ovne, der varmer bedre og ikke giver øjenskader. Desuden plantes der træer alle steder i alle anledninger.</p> <p>Sofie Larsen Kure oplyste, at hun er i dialog med Folkekirkens Nødhjælp og arbejder på at skabe forståelse mellem det globale og lokale.</p> <p>Er der brug for en samlende konsulent, så tingene kommer til at ske og samler det hele?</p>
	b) I Provstierne	<p>Det kører, og er i proces.</p> <p>Folkekirkens Grønne Omstilling vil besøge alle stifter.</p>
	Skovkirkegård Holstebro – nyt punkt. Det står lidt indrykket af en eller anden grund.	Henrik Guldbrandt Kjær orienterede om planerne for en skovkirkegård i Holstebro i Naur sogn.
4.	Status vedrørende ladestandere ved kirker, sognehuse og præsteboliger. Hvor langt er vi?	Bodil Abildgaard orienterede om processen indtil nu.
5.	Status på podcast om "grønne gravere" v/ Henrik Helms	<p>Henrik Helms oplyste, at han sammen med Haderslev Stift går i gang i næste uge med kirkegården som mødested.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sjælesorg, turister 2. Det grønne aspekt
6.	Input fra Grøn Kirke v/projektkoordinator Sofie Larsen Kure	Sofie Larsen Kure henviste til de to forslag om kirkegårdskurset.

	<p>Kirkegårdskursus:</p> <p>Vi har aftalt at afholde endnu et kirkegårdskursus i Viborg stift, da de tidligere har været overbooket og meget populære. Denne gang vil jeg gerne tilføje en ekstra dimension, så det grønne bliver koblet til noget andet også. Derfor to forslag, som det grønne stiftsudvalg skal tage stilling til:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kursus med fokus på bæredygtighed på kirkegården koblet med en diakonivinkel i samarbejde med Menighedsplejen (se dette link for et lignende kursus, som vi holder i Vejle: https://www.menighedsplejen.dk/kurser/kurstilmelding/2023-juni-diakoni-paa-kirkegaard) 2. kursus med fokus på bæredygtighed på kirkegården koblet med ortodokse kristne og særligt begravelser og brug af kirkegården og evt. sammenstød i kultur og traditioner – i samarbejde med Mellemkirkeligt Råd. 3. Noget helt tredje?? 	<p>Der er stemning for nummer 2. Gode folk på kirkegården er vigtigt. Det er vigtigt at understrege.</p> <p>Sofie Larsen Kure arbejder videre med nummer 2</p>
7.	Status vedr. Webinar? Er der forslag til emner?	Ikke noget konkret. Skal ikke med videre.
8.	Eventuel	Sofie Larsen Kure oplyste, at hun har samlet forskelligt materiale om affaldssortering. Hun laver en mail, der kan rundsendes til alle menighedsråd med anbefaling fra biskop eller på anden måde.
9.	Næste møde Forslag: Onsdag den 7. juni 2023 kl. 16.00	Der sendes en doodle ud med anmodning om hurtigt svar.

Som referent:
Bodil Abildgaard